Raadsbesluit Algemeen belang Mededingingswet

Zaaknummer: 3055759

De raad van de Gemeente Hoorn;

- gelezen het raadsvoorstel;
- gelet op de artikel 25h, vijfde lid en zesde lid, van de Mededingingswet;

besluit:

1. De verhuur van gemeentelijke sportaccommodaties aan te wijzen als economische activiteit die plaatsvindt in het algemeen belang als bedoeld in artikel 25h, lid 6, van de Mededingingswet;
2. Het besluit als volgt te motiveren:

Inleiding

De Wet markt en overheid (Wet M&O) verplicht de Gemeente Hoorn daar waar zij economische activiteiten verricht, minimaal de integrale kosten in rekening te brengen. Het hanteren van tarieven die onder de integrale kostprijs liggen, is uitsluitend indien daarmee het algemeen belang wordt gediend. Hiervoor is een algemeen belang besluit van de gemeenteraad vereist.

De Gemeente Hoorn heeft geconstateerd dat zij economische activiteiten verricht tegen tarieven die onder de integrale kostprijs liggen bij de verhuur van gemeentelijke sportaccommodaties. Uitgangspunt is dat het verhuren van sportaccommodaties onder de integrale kostprijs uitsluitend bij uitzondering kan plaatsvinden, indien geen sprake is van marktverstoring of indien een rechtvaardiging bestaat voor marktverstoring vanwege het algemeen belang. Voor dit algemeen belang besluit heeft de Gemeente Hoorn een zorgvuldige belangenafweging gemaakt.

1. Beschrijving van de economische activiteit waarvoor het algemeen belang besluit wordt genomen

Sport en bewegen zijn een essentieel onderdeel van het dagelijks leven en vinden grotendeels plaats in sportaccommodaties. Deze sportaccommodaties, waaronder binnensportaccommodaties, sportparken, een kunstijsbaan en zwembaden, zijn grotendeels in eigendom van de Gemeente Hoorn. De Gemeente Hoorn verhuurt deze accommodaties aan diverse gebruikers, zoals verenigingen, stichtingen, ondernemers en particulieren.

Sportparken omvatten sportvelden, banen en bijbehorende voorzieningen voor buitensporten zoals voetbal, korfbal en hockey, evenals voorzieningen voor bewegingsonderwijs. Sportverenigingsaccommodaties, veelal in eigendom van sportverenigingen, vormen hierbij een integraal onderdeel.

Binnensportaccommodaties bestaan onder andere uit sporthallen, gymzalen, sportzalen en multifunctionele accommodaties waarin meerdere (sport)voorzieningen worden aangeboden. Zwembaden omvatten zowel binnen- als buitenbaden. Daarnaast beschikt de Gemeente Hoorn over een kunstijsbaan.

Een aantal accommodaties bevat een horecagedeelte dat door een ondernemer wordt geëxploiteerd. Voor deze horeca-activiteiten geldt dit algemeen belang besluit niet.

2. Beschrijving van het algemeen belang

Sport en bewegen zijn essentieel voor een vitale samenleving en hebben aantoonbare positieve maatschappelijke effecten. De activiteiten die in en op sportaccommodaties plaatsvinden dragen bij aan gezondheid, sociale samenhang, participatie en inclusie. Daarnaast bevordert sport het welzijn door bij te dragen aan plezier, voldoening en zingeving.

De Gemeente Hoorn zet zich in voor voldoende, toegankelijke en betaalbare sport- en beweegvoorzieningen voor alle inwoners, ongeacht de financiële draagkracht.

3. De noodzaak van de algemeen belangvaststelling

Voor veel sportaccommodaties is het in rekening brengen van de integrale kostprijs bij de verhuur ervan niet mogelijk.

Indien de Gemeente Hoorn de integrale kostprijs volledig zou doorberekenen aan gebruikers, leidt dit tot substantiële en maatschappelijk onwenselijke verhogingen van tarieven en contributies.

Uit onderzoek van het Mulier Instituut (2023) blijkt dat 38% van de Nederlanders sportkosten als bezwaarlijk ervaart, oplopend tot 49% bij huishoudens met een beneden modaal inkomen. Kosten zijn bovendien een belangrijke reden om te stoppen met sporten (24% van de afhakers) en dit aandeel zal naar verwachting toenemen bij hogere tarieven. Leden zijn veelal niet bereid of financieel in staat om hogere contributies te betalen waarmee verenigingen een huurtarief op basis van de integrale kostprijs kunnen dragen.

Het hanteren van tarieven op basis van de integrale kostprijs vormt daarmee geen realistisch alternatief. Minder ingrijpende maatregelen, zoals het verstrekken van aanvullende subsidies aan gebruikers, bieden geen structurele oplossing voor deze problematiek en leiden bovendien tot extra uitvoeringslasten voor zowel de Gemeente Hoorn als de gebruikers.

Gelet op het voorgaande acht de Gemeente het noodzakelijk de verhuur van de gemeentelijke sportaccommodaties tegen gereduceerde tarieven (onder de integrale kostprijs) aan te bieden. Gebruikers kunnen een tarief op basis van de integrale kostprijs namelijk niet (volledig) dragen, omdat zij deze kosten moeten doorberekenen aan leden of deelnemers, die niet bereid of financieel draagkrachtig genoeg zijn om de daaruit voortvloeiende verhoging van de deelnemersbijdrage te betalen.

Zonder gereduceerde tarieven komt niet alleen de sportdeelname onder druk te staan, maar ook de continuïteit van sport- en beweegvoorzieningen en verenigingen, die een belangrijke maatschappelijke en sociale functie vervullen binnen de gemeente. Hierdoor zal het aanbod van sport- en beweegvoorzieningen afnemen en mogelijk verdwijnen, waarmee de toegankelijkheid van sport voor brede lagen van de bevolking in het geding komt. Dit geldt in het bijzonder voor

inwoners met een lagere sociaaleconomische positie, waardoor het risico ontstaat dat ongelijkheid in sportdeelname verder toeneemt.

4. De gevolgen

Sportaccommodaties zijn voor het overgrote deel in eigendom van de Gemeente Hoorn. Het in rekening brengen van de integrale kostprijs door de Gemeente Hoorn zou ertoe leiden dat veel sport- en beweegactiviteiten niet langer toegankelijk of haalbaar zijn, waardoor de sportdeelname afneemt en het gebruik van de accommodaties terugloopt.

Dit raakt niet alleen individuele sporters, maar ook sportverenigingen en andere gebruikers, die hierdoor onder druk komen te staan in hun voortbestaan en functioneren. Daarmee komt tevens de continuïteit en spreiding van het sportaanbod binnen de gemeente in het geding.

Er zijn weinig tot geen ondernemers actief op de markt voor deze accommodaties met het specifieke sport- en beweegaanbod dat daar kan plaatsvinden. Gelet op het beperkte marktsegment en het beperkte aanbod van volwaardige alternatieve aanbieders zijn de nadelige effecten voor ondernemers beperkt. Daarbij geldt dat er voor het merendeel van de huidige gebruikers geen reële uitwijkmogelijkheden naar commerciële aanbieders bestaan.

5. De afweging voor afwijking van de wet

De gevolgen voor derde-belanghebbenden zijn beperkt. Er is slechts één ondernemer die een vergelijkbare sporthal verhuurt en die voornemens is deze locatie op termijn voor een andere functie te bestemmen. Daarmee is het structurele concurrerende aanbod reeds beperkt en naar verwachting verder afnemend.

Voor gebruikers, die nu via de Gemeente Hoorn accommodaties huren, vormt het afnemen van diensten bij ondernemers geen reëel alternatief, onder andere vanwege beschikbaarheid en aard van het aanbod. Er is geen aanleiding om aan te nemen dat dit in de komende periode substantieel zal wijzigen.

Gelet hierop is de mate van marktverstoring gering en worden ondernemers slechts in beperkte mate geraakt. Daarmee is de impact voor derden beperkt en staat deze in een redelijke en proportionele verhouding tot het te dienen algemeen belang van toegankelijke en betaalbare sport- en beweegvoorzieningen.

6. Conclusie

De Gemeente Hoorn is van oordeel dat het algemeen belang van betaalbare en toegankelijke sportfaciliteiten en de daaruit voortvloeiende maatschappelijke effecten zwaarder weegt dan het belang van de zeer beperkte groep ondernemers, die hierdoor mogelijk wordt geraakt. Daarbij wordt in aanmerking genomen dat de gevolgen voor deze ondernemers gering zijn en dat van wezenlijke marktverstoring geen sprake is.

De gemeenteraad acht het gerechtvaardigd af te wijken van de verplichting tot het hanteren van huurtarieven op basis van de integrale kostprijs en de verhuur van gemeentelijke sportaccommodaties aan te wijzen als een activiteit die plaatsvindt in het algemeen belang. Deze afwijking wordt passend en proportioneel geacht in verhouding tot het te dienen algemeen belang.

Hoorn, 20 oktober 2026

de griffier, de voorzitter,

Bekendmaking:

Via www.overheid.nl en www.officielebekendmakingen.nl